

[Evald Christensen.]

med en provst? Måske endda med en viceprovst? Hvis de endelig vil have en biskop, kunne man lade dem selv vælge ham deroppe, som det ærede medlem hr. Kristen Amby sagde. Jeg har været præst i et fremmed land i det meste af en halv snes år; vi havde sådan en biskop for vor kirke, ikke just sådan at vi formelt behøvede at rette os efter ham, men han var vor tilsynsmand. I de 80 år, den kirke, jeg tjente i, havde bestået, havde Danmarks førstebiskop været derovre i Amerika som deres kirkelige tilsynsmand 2 gange, altså een gang hvert 40. år. Det bliver måske noget tiere på Grønland, men det kan dog undværes, at den danske førstebiskop skal være biskop på Grønland, medmindre det er grønlændernes dybe ønske at få ham til at være det, og det ville jeg næsten tvivle lidt om. Der er sådanne forhold deroppe, at selv Sjællands meget dygtige biskop ikke kan være inde i dem allesammen, men derimod kender de mænd og kvinder, der bor deroppe, helt anderledes til forholdene, og lad så dem, såvidt muligt, styre deres egen kirke. Jeg kan også sige det på den måde, at kunne der tages et skridt hen imod en frikirke deroppe, ville jeg synes, det var udmærket.

Så er der sundhedsvæsenet. Det skal jeg slet ikke omtale, det ville kun blive gentagelse af det, der er sagt.

Den grønlandske handel er et af de områder, hvor jeg synes den højtærede statsminister — ham, vi har i øjeblikket — er lidt for stærkt fremme. Læser man punkt for punkt, vil man se, at statsministeren er den, der hele tiden har afgørelsen. Videre er der de grønlandske erhverv, om dem har jeg talt lidt med den højtærede statsminister. Her ville jeg jo gerne, om man kunne komme videre med det forsøg, der nu er gjort, mellem styrelsen deroppe og en privat mand, der hedder Claus Sørensen, som er fra Esbjerg og er en dygtig fisker og vel også en dygtig forretningsmand. De har nu i fællesskab fået det ud af det, at de foreløbig har solgt for 4 mill. kr. rejer, vistnok også nogle torsk, ovre i Amerika, og det er de fineste torsk, der vel findes i verden. Sikken en virksomhed der kunne blive — for fiskerne deroppe ser der ikke ud til at være ende på det —, om der blev mere frihed. Jeg ved, at den højtærede statsminister og en kommende statsminister gennem love kan give ret til, at der bliver forbindelse mellem danske mænd og grønlandske mænd. Om de kan enes om det og har mod til at gå

ind i et sådant arbejde, kunne de i høj grad være med til at fremme dette erhverv oppe i Grønland, og det er det vigtigste, de har.

Jeg kunne også have lyst til at spørge den højtærede statsminister — og det er et andet spørgsmål —, om det er helt rigtigt, at det er så godt som slut med kryolitten deroppe? Er det ikke således, at der dog er så meget tilbage, at der var grund til at lade det komme grønlænderne til gode i en helt anden grad, end det hidtil er sket, hvor det er danske kapitalister, der har fået hovedparten af det. Det har været det store erhverv deroppe at bryde kryolit, og er der mon ikke så meget tilbage, at man kunne tale om, der kunne gøres noget, for at grønlænderne kunne få mere part i det? Det er dog i deres land, kryolitten findes.

Så er der overtrædelse af bestemmelserne om, hvem der må drive erhvervsmæssig fangst, fiskeri og jagt. Efter § 8, stk. 2, kan de, dersom de overtræder reglerne, straffes med konfiskation af fangstudbyttet, af redskaber, og dette kan enten sælges til fordel for statskassen, bortskænkes eller ødelægges efter rettens bestemmelser. Mon ikke vi kunne tage bestemmelsen om ødelæggelse ud af lovforslaget? Er det nødvendigt, at man ligefrem skulle ødelægge f. eks. en større fangst af dejlige fisk, ødelægge redskaber, eller hvad det nu kunne være? Det må vi dog kunne blive fri for. Det er, hvad jeg har at sige om erhvervsforholdene.

Lovforslaget om en grønlandsk erhvervs-lånefond vil vi tage vor stilling til senere. Om lovforslaget om de offentlige grønlandske kasser vil jeg sige, at der er adskiligt der, som jeg ikke synes om. Vi synes ikke om, at grønlænderne skal fyldes med forbrugsskatter, men det er også noget, vi kan tales ved om i udvalget. Grønlænderne vil for en stor del, hvad der i og for sig heller ikke er forkert, når det drejede sig om de rigtige skatter eller den rigtige måde at få skatten på, selv komme til at betale for de goder, de får.

Endelig er der en ting til. Vi indenfor retsforbundet ville sætte meget stor pris på, at alle de værdier, som ikke tilkommer enkeltmand i Grønland, gik ind i en fælleskasse. Det er muligt, der bliver store værdier efterhånden, og det er ikke blot vildt og fisk, det drejer sig om, men der tales om mange kostbare forekomster på Grønland. Vi ville gerne, at det, som er fællesværdier deroppe, bliver grønlændernes og ikke enkeltmands. Vi i retsforbundet — det vil vi allesammen — vil med stor glæde være med til at få det bedst mulige ud af de lov-